

Dosarul nr. 2ra-1557/22
2-20159541-01-2ra-26102022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud. D. Crigan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. A. Pohopol, R. Pulbere, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Mihai Popescu în
interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae
Briceac și Mihaela Lupașcu împotriva Companiei de Asigurări „General
Asigurări” Societate pe Acțiuni și lui Nicolae Sprîncean cu privire la încasarea
despăgubirii de asigurare, repararea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2020, Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu au depus cerere
de chemare în judecată împotriva CA „General Asigurări” SA și lui Nicolae
Sprîncean, solicitând încasarea de la pârâți în mod solidar, în beneficiul lui Nicolae
Briceac, a sumei de 26 844,42 de lei cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor
de judecată, iar de la CA „General Asigurări” a despăgubirii pentru prejudiciul
moral cauzat, estimat în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii, s-a menționat că Mihaela Lupașcu este proprietarul
autovehiculului Toyota Prius Plus cu nr. de înmatriculare xxxxx, iar Briceac
Nicolae conduce și folosește automobilul menționat în bază contractului de
comodat, ultimul asigurând autovehiculul pe perioada 5 februarie 2019 – 4
februarie 2020 la CA „General Asigurări” SA.

Reclamantii au susținut că la data de 2 aprilie 2019, aproximativ la ora 17:30,
Nicolae Briceac se deplasa la volanul automobilului menționat pe str. Varnița spre
str. Vadul lui Vodă din mun. Chișinău, pe banda de mijloc a carosabilului cu o
viteza de aproximativ 45-48 km/oră, iar pe banda de dreapta se deplasa
automobilul de model Dacia Logan cu nr. de înmatriculare xxxxx, condus de
Nicolae Sprîncean.

Șoferul de la volanul automobilului Dacia Logan, fără să se asigure,
nesemnalizând intenția de schimbare a benzii de deplasare, a lovit automobilul

condus de Nicolae Briceac din partea dreaptă și ca rezultat al ciocnirii, ambele vehicule au fost deteriorate tehnic, însă careva persoane nu au avut de suferit.

La 15 aprilie 2019 în privința lui Nicolae Sprîncean a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care ultimul a fost sancționat conform art.242 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 900 lei.

Au menționat că în actele întocmite de către agentul constatator, pârâtul Nicolae Sprîncean a indicat că este proprietarul autovehiculului de model Dacia Logan, neprezentând la moment polița de asigurare.

Ulterior, totuși Nicolae Sprîncean a prezentat polița de asigurare internă (RCA) și contractul nr. RCAI-004727083 din 12 martie 2019, prin care se confirmă că automobilul Dacia Logan cu nr. de înmatriculare xxxxx a fost asigurat de către CA „General Asigurări” SA până la data de 11 aprilie 2019.

Prin actul de expertiză nr.862/04A din 17 aprilie 2019 efectuat de către Expert Auto Plus a fost stabilită valoarea prejudiciului cauzat automobilului condus de către Nicolae Briceac, ce constituie 26 844,42 lei.

Astfel, la data de 17 aprilie 2019, Nicolae Briceac a depus la CA „General Asigurări” SA cerere privind achitarea despăgubirii de asigurare, însă abia la 17 mai 2019 a primit răspuns, prin care cererea de despăgubire a fost respinsă. Argumentul invocat de către CA „General Asigurări” SA în vederea susținerii poziției privind respingerea cererii înaintate de Nicolae Briceac, a constat în faptul că Nicolae Sprîncean a indicat eronat posesorul de drept la momentul încheierii contractului de asigurare prin aceasta încălcând prevederile Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Prin urmare, conform certificatului de înmatriculare a autovehiculului și a poliței de asigurare eliberate de către CA „General Asigurări” SA, proprietar al automobilului de model Dacia Logan cu nr. de înmatriculare ED 757 PZ, este persoana juridică „For Ever Services” SRL Simplificată.

Totodată, i-a fost recomandat să se adreseze cu o cerere de despăgubire Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

În acest sens, la data de 27 mai 2019, Mihaela Lupașcu a depus cerere de despăgubire a prejudiciului material din Fondul de protecție a victimelor străzii în sumă de 26 844 lei la Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA).

Iar, prin răspunsul din 23 august 2019, BNAA a informat solicitanta despre faptul că, CA „General Asigurări” SA este obligată în cazul descris în speță să achite prejudiciu material cauzat.

Au reținut că, BNAA a subliniat faptul că Nicolae Sprîncean se încadrează în noțiunea de „utilizator” fiind în drept să încheie contract și obligat de răspunderea civilă auto internă, făcând în acest sens trimitere la modificările operate la Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă intrate în vigoare la 8 martie 2019.

Referitor la cerința privind repararea prejudiciului moral, Briceac Nicolae și Lupașcu Mihaela au menționat că, o perioadă foarte îndelungată, în legătură cu refuzul CA „General Asigurări” SA de a li se achita prejudiciul patrimonial, au fost nevoiți să apeleze la Fondul de protecție a victimelor străzii din cadrul BNAA și la alte instituții competente, fapt ce le-au creat suferințe fizice și psihice de o intensitate majoră.

Consideră că însăși adresarea cu o cerere către Fondul de protecție a victimelor din cadrul BNAA, reprezintă un factor înjositor.

În drept, reclamantii au invocat prevederile art. 1998 alin. (1) și alin. (2), art. 2013 alin. (1), 2036 din Codul civil.

Prin hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu împotriva CA „General Asigurări” SA și lui Sprîncean Nicolae cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 25 noiembrie 2021, avocatul Mihai Popescu, acționând în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu, a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea integrală a acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu și s-a menținut hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a concluzionat că este întemeiată concluzia instanței ierarhic inferioare care a conchis că nu poate fi acordată despăgubirea de asigurare coreclamantului Nicolae Briceac, atâta timp cât ultimul nu este proprietarul mijlocului de transport, or potrivit celor relatate supra despăgubirea poate fi acordată doar proprietarului.

În contextul dat, instanța de apel a reținut că reclamantului Briceac Nicolae nu i-a fost cauzat nici un prejudiciu material prin accident, prejudiciul fiind cauzat doar proprietarului Lupașcu Mihaela, însă potrivit invocărilor din cererea de chemare în judecată aceștia nu au solicitat încasarea despăgubirii în beneficiul ultimei.

Totodată, Colegiul a menționat că nu pot fi reținute ca temei de admitere a pretenției de încasare a despăgubirii, alegațiile invocate în apel precum că Briceac Nicolae este comodatar și că Lupașcu Mihaela este comodant cu privire la automobilul deteriorat, or contractul de comodat reglementează doar raporturile dintre Comodant și Comodatar și nu pot modifica drepturile și obligațiile acestora în coraport cu terții, și nici obligațiile terților în coraport cu Comodantul sau Comodatarul.

La fel, instanța de apel a reținut că art. 1237 din Codul civil, stipulează că comodatarul este ținut să suporte cheltuielile necesare folosinței bunului. Comodatarul poate cere compensarea cheltuielilor extraordinare, necesare și urgente pe care a fost nevoit să le facă pentru conservarea bunului.

A menționat că norma de drept enunțată se referă la obligațiile între comodatar și comandant, dar nu și în raport cu terții.

Astfel, comodatarul Briceac Nicolae este în drept să ceară de la comodantul - Lupașcu Mihaela, proprietar al automobilului care este în drept de a pretinde de la terți prejudiciul adus automobilului său, și după caz să compenseze comodatarului Briceac Nicolae cheltuielile pe care ultimul le-a făcut pentru reparații extraordinare a automobilului respectiv. Corespunzător argumentele și normele expuse de apelant nu se referă la raporturile juridice examinate în cauza dedusă judecătii.

La 6 octombrie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.181), avocatul Mihai Popescu, în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Reprezentantul recurenților a susținut că Nicolae Briceac, în baza contractului de comodat, pe perioada 5 februarie 2019 - 4 februarie 2020, a încheiat contractul de asigurare a autovehiculului Toyota Prius Plus cu nr. de înmatriculare xxxxx, de către CA „Aster Grup” SA.

A menționat că, conform art. 1237 alin. (2) din Codul civil, comodatarul este ținut să suporte cheltuielile necesare folosinței bunului. Comodatarul poate cere compensarea cheltuielilor extraordinare, necesare și urgente pe care a fost nevoit să le facă pentru conservarea bunului.

Articolul 1237 alin. (2) din Codul civil stipulează răspunderea comodatarului în caz de neexecutare a obligațiilor stipulate la art. 1235 din Codul civil și pentru cauza înafara contractului sau dacă nu dovedește că prejudiciul ar fi survenit chiar dacă el și-ar fi îndeplinit obligațiile.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul constată că recursul înaintat de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 5 noiembrie 2022.

La 25 noiembrie 2021, avocatul Mihai Popescu, acționând în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu, a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând

casarea integrală a acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare apelul de declarat de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu.

Iar, prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu și s-a menținut hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Copia deciziei instanței de apel din 28 iunie 2022, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și apelanților, la 2 august 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire cu nr. 6984 (f.d.171).

Totodată, Colegiul menționează că aceasta a fost comunicată reprezentanților apelanților/recurenților, avocatului Mihail Popescu, la aceeași dată, 2 august 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.171 verso).

Mai mult, Colegiul constată că decizia din 28 iunie 2022 a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 1 august 2022, în termenul prevăzut de art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Colegiul notează că pentru asigurarea unei jurisprudențe constante și pentru o bună administrare a justiției, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție.

De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, care este aplicată din 1 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) ale Codului de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 1 august 2022.

Cu toate acestea însă, demonstrând o neglijență a drepturilor procedurale, avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu a declarat recursul împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău numai la 6 octombrie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.181), în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 3 august 2022 și a expirat la 3 octombrie 2022, recursul fiind depus abia la 6 octombrie 2022, fără o argumentare a depășirii termenului.

Totodată, careva probe că recurenții sau reprezentantul lor nu au avut acces la textul integral al deciziei, nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a publicat în mod eficient decizia contestată iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că recurenților nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Iar, circumstanțele constatate supra denotă că recurenții urmau să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu, unde au calitatea de pârâți/apelanți.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate din vina de comportamentul recurenților.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

Astfel, recurenții urmau să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău depusă de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu la 6 octombrie 2020, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce

constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs. Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara recursul înaintat de avocatul Mihai Popescu în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Mihai Popescu, în interesele lui Nicolae Briceac și Mihaela Lupașcu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh